

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2016 m. liepos 21 d.

Biodegalų sertifikavimas: yra pripažinimo ir priežiūros trūkumų, – teigia ES auditoriai

Naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje teigiama, kad tvarių biodegalų pripažinimo sistemos trūkumai gali sutrukdyti pasiekti ES 2020 m atsinaujinančios energijos transporte tikslus.

Pagal Atsinaujinančiosios energijos direktyvą ES valstybės narės savo tikslui – iki 2020 m. 10 % energijos transporte gauti iš atsinaujinančių šaltinių – pasiekti, gali naudoti tik sertifikuotus tvarius biodegalus. Didžiąją dalį į ES rinką tiekiamų biodegalų sertifikuoja Europos Komisijos pripažintos savanoriškos schemos. Tačiau auditoriai nustatė, kad schemas neigiamai paveikia Komisijos vykdomos pripažinimo procedūros ir priežiūros trūkumai.

„Atsinaujinančios energijos transporte 2020 m. tikslai yra svarbūs ES aplinkosaugai ir visiems transporto naudotojams. Tačiau šių tikslų pasiekimo vertinimas turi būti pagrįstas patikima duomenų teikimo ir sertifikavimo sistema. Mūsų auditas buvo skirtas šiam klausimui išnagrinėti“, – pareiškė už ataskaitą atsakinga Europos Audito Rūmų narė Bettina Jakobsen.

Auditoriai nustatė, kad Komisija nereikalavo iš schemų, kad šios tikrintų, ar biodegalų gamyba nekelia tokių rizikų, kaip su žemės nuosavybe susiję konfliktai, priverstinis ar vaikų darbas, blogos ūkininkų darbo sąlygos bei grėsmės sveikatai ir saugai. Schemos atlikdamos vertinimus neatsižvelgė į tai, kokį poveikį biodegalų tvarumui daro netiesioginis žemės paskirties keitimas (kai, kompensuojant kultūrų naudojimą biodegalų gamybai, kultivuojama daugiau žemės). Auditoriai pripažįsta, kad techniškai nelengva įvertinti netiesioginį žemės paskirties keitimą, tačiau be šios informacijos sertifikavimo sistema yra nepatikima.

Komisija suteikė pripažinimą schemoms, netaikiusioms procedūros, leidžiančios įsitikinti, kad biodegalai iš tikrųjų buvo pagaminti iš atliekų arba, kad žaliavos atitinka aplinkosaugos reikalavimus, – teigia auditoriai. Kai kurios schemos buvo nepakankamai skaidrios arba jas valdė nedidelė grupė narių, o tai didino interesų konfliktų riziką ir trukdė veiksmingai bendrauti su kitomis suinteresuotosiomis šalimis.

Komisija nevykdo savanoriškų schemų priežiūros ir dėl to ji nežino, ar šios iš tikrųjų laikosi standartų, kuriais remiantis jos buvo sertifikuotos, arba negali aptikti taisyklių pažeidimų.

Valstybės narės yra atsakingos už savo statistinius duomenis apie tvarius biodegalus, kurie naudojami nustatant 10 % atsinaujinančiosios energijos transporte tikslo pasiekimą. Tačiau auditoriai nustatė, kad šie statistiniai

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų priimtos specialiosios ataskaitos pagrindines mintis.

Visą ataskaitą rasite čia www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63
Damijan Fišer – atstovas spaudai T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24
12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg
E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

duomenys gali būti perdėti, kadangi valstybės narės galėjo įtraukti biodegalus, kurių tvarumas nebuvo patikrintas. Problemų kyla ir dėl valstybių narių pranešamų duomenų palyginamumo.

Savo **rekomendacijose** auditoriai ragina Komisiją užtikrinti, kad sertifikavimo schemas:

- įvertintų, kokios rimtos socialinės ir ekonominės rizikos kyla dėl biodegalų gamybos ir netiesioginio žemės paskirties keitimo;
- tikrintų, ar žaliavų gamintojai laikosi aplinkosaugos reikalavimų žemės ūkiui;
- pateiktų pakankamus biodegalams naudotų atliekų ar liekanų kilmės įrodymus.

Pačiai Komisijai mes rekomenduojame:

- įvertinti, ar savanoriškų schemų valdymas mažina interesų konfliktų riziką ir yra pakankamai skaidrus;
- užtikrinti, kad schemų sertifikavimo operacijos atitiktų pripažinimo metu pristatytus standartus ir kad schemas įdiegtų skaidrias skundų sistemas;
- pareikalauti iš valstybių narių, kad šios pateiktų jų biodegalų statistikos patvirtinamuosius dokumentus ir suderintų atliekomis laikytinų medžiagų apibrėžtį.

Pastabos leidėjams

ES teisės aktuose biodegalai apibrėžiami kaip „skystasis arba dujinis transportui skirtas kuras, pagamintas iš biomasės“, pavyzdžiui, iš biologiškai skaidžių žemės ūkio, miškininkystės ar žuvininkystės produktų, atliekų ar liekanų, ar iš biologiškai skaidžių pramonės ar komunalinių atliekų.

Atsinaujinančios energijos direktyva reikalauja, kad ES valstybės narės iki 2020 m. užtikrintų, kad energijos iš atsinaujančiųjų šaltinių dalis, sunaudojama visų rūšių transporte, sudarytų bent 10 % galutinio suvartojimo. Praktiškai, atsižvelgiant į dabartinę techninės pažangos būklę ir galimybes naudoti alternatyvias energijos rūšis transporte, dešimties procentų tikslas gali būti pasiektas tik iš esmės padidinus biodegalų naudojimą.

Biodegalai išskiria mažiau šiltnamio dujų, ypač anglies dioksido, nei iškastinis kuras. Taip yra todėl, kad degant biodegalams išmetamas toks pat anglies kiekis, kokį augdamos sukaupia žaliavinės kultūros – augalai augdami absorbuoja anglies dioksidą. Tačiau taip yra tik su sąlyga, kad nėra papildomo išmetimo dėl žemės naudojimo keitimo. Jei žemės naudojimas keičiamas, atsiranda papildomų išmetimų dėl naujų plotų pareikalavimo maistinėms kultūroms ir jų kultivavimo. Konkurencijos su maisto gamyba nėra, kai biodegalai yra gaminami iš atliekų, liekanų ar kitos, nemaistinės biomasės.

Auditoriai lankėsi keturiose valstybėse narėse, pagaminančiose ir / arba suvartojančiose daugiausia biodegalų – Vokietijoje, Prancūzijoje, Lenkijoje ir Jungtinėje Karalystėje.

Specialioji ataskaita Nr. 18/2016 „ES tvarių biodegalų sertifikavimo sistema“ yra paskelbta 23 ES kalbomis.